

Pɔl e lel ek'awɔɔ Tit

Ów ek'it eke wɛl k'uɔw any

Pɔl awɔɔ Tit ek'el in e juma em e lawl a lel na. Tit elm Jwif, kɔ Pɔl e Nyam odad eke l'iri a ɔɔ etɔɔ l'el kretien. L'el Nyamel nyimn es mamn tasi; etɔɔ li b'elum Pɔl abu ow eci Sinyamel ek'awɔɔ Jerusalem, Efes lele Korent ab eci ec ekn ab em. Eke Pɔl sigm Sinyamel es Kret lekr ab af a, Tit anake n'ɔɔɔ abusu eke k'ekn Sinyamel a ek'awɔɔ lekr a e seb seb ab em a (1.5).

Wɛl uw Kret eyɔɔ any el e suksuk, enyembri yony yony, ob ij gbrugbru lel el e kɔɔɔɔ em ec'eb eke -li b'ir ab em. Agɔɔ amua na em a, Pɔl am ɔm Tit ów Nyamel nyimn es ec'elel eke k'aan es lele Nyamel lokm a ec'agɔɔ akpasu akpasu ek'awɔɔ es: agɔɔ ekpekp, ɔɔɔɔ, ngbafre lele madu ab, ec'elel eke li k'aan es wɛl e lís a. Kretienel a fɛɔɔ it eke k'ɔɔɔ es an pete pete lele erm es ey ab, ke -n'am ɔkn eke gbuɔɔ ke Jesu Krist em -n'ɛɔɔ sel a, el yeɔɔi, eb ir ɔɔɔɔ -n'ɔɔɔ. Ow it eke -li ki kok ów ek'akpl, ke -li kok juma -n'ɔɔɔ abusu, -li ki kok el e ses babur, Abɔɔ Lala e lec a eke am nyimn el ab em.

ɛɔɔɔ

1 ¹Em bɔwri Tit, [†] em Pɔl, Nyam e juma kok es lele Jesu Krist ec'erm es ab, em m'am awɔɔ lel na. Nyam abul'm eke mi k'ɛɔɔɔ agɔɔ a eke li sɔsum l'ot a ɔɔɔ ɔmɔn, ke mi yéɔm el -l'uw low nawre any, ke -l'ir eb ek'okɔɔ af ey ec'ɔmɔn eke s'ɔɔɔ ab ab, ²yec'etɔɔ ke -n'ɔɔɔ low eku sel ek'ɔɔɔ uwr a eci. Nyam ek'ɔɔɔ yadɔɔ a, ewar ey eb ir ikɔɔ na gbuɔɔ eke low fɛɔɔ k'awɔɔ a. ³Lɛɔɔ a eke wɛl bɛbm ew es a, Nyam ey e Sɔɔɔ Es elu in ec'odad a ɔkm. Odad a anake el amani a eke n'ɔɔɔ'm, ke n'ɔɔɔ'm abusu eke mi k'ɔb a.

⁴Tit, m'am nɔn lel na m'awɔɔɔ, ɔɔ ek'awɔɔ esɛ em ec'yɔɔ tasi af, ɔmɔn a ek'okɔɔ ey af ab em. Ke Nyam Es lele Jesu Krist ey e Sɔɔɔ Es ab éɔɔɔɔ ɔwɔɔ, ke ɔɔɔɔ erm es ey.

Tit e juma e wɛl abul Kret lekr ab em

⁵M'ɛw'ɔɔ es Kret eke k'uwar ów sisigm ek'awɔɔ a, ke eb eb a e Sinyamel ab em sɔsum agɔɔ ekpekp ot esɛ idr esɛl af, es'elel eke m'ɔɔɔɔ ow ec'abusu ab af.

[†] **1.1** Tit: 2 Korent 8.23; Galat 2.3; 2 Timote 4.10.

⁶Ɛgɔɔ likpekp a it eke k'el ɛgɔɔ ek'abr ɛnym anm lís; yow nyam ɛɛ ec'igɔɔ,[†] ke in ec'ey a él Nyam e nawrɛ ub esel eke wel k'otum okm ów af el ec'es an keskes eci, oglog el ec'ɛgɔɔ eluam eci. ⁷Tasi em a, Nyamel ec'idr es eke b'ekn Nyam ec'ów a, it eke k'ir eb mɛwl em. Li k'élm es ɛfuu, ɛrm beblu, mar ɛgɔɔ, l'élm ɛgɔɔ ek'onɔɔ gɔɔgɔɔ, l'élm ɛgɔɔ e b'ól os onɔɔ es yadɔɔ em. ⁸Ow it eke li k'eb agɔɔ eke b'ow in ogɔɔ a mɛwl em, ke l'él low nimamn e lawl. Ke l'él ɛgɔɔ e b'iri ɛgɔɔ owi, ɛgɔɔ nyim nyim, eke b'eb Nyam ec'ebr a, ke l'él ɛgɔɔ e b'onɔɔn sos es. ⁹Ow it eke li k'ucu odad tasi a ek'it a n'onɔɔ es nɛnyembri nyam em, odad a ek'okr af yec'a eke wel yegm ab ab a. Ɛben ke l'ótu l'atr agɔɔ likpr a sos es low yegm nawrɛ tasi ab em, ke li yégm agɔɔ a ek'ɛgɔɔm low yegm a ebm a el ec'irm a.[†]

¹⁰Mi dad sodad amua aɔke agɔɔ ɔɔɔɔ onɔɔm elum, ab brobro Jwifel eke b'us Jesu jam, ke am erur ek'agɔɔ k'ubr likr es ab em;[†] -li b'irmn agɔɔ el e nɛnym ɔb e sodad ebl ab em. ¹¹Ow it eke k'abl el nɛny es, aɔke -li bi ɔɔɔɔn sibosu nimum ɛtɔɔ -li bi yegm low ek'itm a, yec'ɛtɔɔ ke -n'ɛɔɔn os yadɔɔ em. ¹²Kret iy nyam in obi, el e nuɔ em onɔɔ es nyam anake dad ninɛ: «God'ɛtɔɔ Kret eyɔɔ el ayadɔɔ, mindey ɛɔɔɔ, ɔkɔɔɔɔ e bi tutr el e lok iy owi ɛɛ.»[†] ¹³Ɛtɔɔ ow eke li dad a el low nawrɛ tasi. Na sosiɛm anake ki dad el odad lebl tuɔtuɔ em, ke -l'ub nawrɛ tasi, ¹⁴yec'ɛtɔɔ ke -li k'ucumn Jwifel e kɔkɔkɔ em ec'ów yadɔɔ a e dad a -n'onɔɔm es; -l'eluumn agɔɔ a eke b'igɔɔ low nɛnyembri nyam elu es e sol a. ¹⁵Fɛɔ el lala[†] agɔɔ a eke b'elum Nyam e sol a eci; kɔ agɔɔ a ek'eluum, ke ɛgɔɔm ubm nawrɛ ec'a, kaka elm lala, aɔke el e nuɔ em onɔɔ a lel el sow tutr ab ab yeji ikpi. ¹⁶-Li b'ij nɛny -l'ɛɛ el uw Nyam any, kɔ el ec'ów eke -li bi kok a b'anɔɔ ejeci. -L'el agɔɔ ɔbr tasi, -l'eluumn ɛgɔɔ kaka ɛtɔɔ -l'otumn -li kokmn low nimamn kaka.

Ów ɔm ek'el nawrɛ ub esel akpasu akpasu a eci

2 ¹Gbeɔɔ ɔ, yègm yec'a ek'otarir es low yegm nawrɛ tasi ab ab a. ²Dàd agɔɔ ekpekp a él agɔɔ eke k'onɔɔ sos es ok low kok em, onɔɔ sos us, any es ok, ij lec ɔmn em, erur em lele low eku em ab.

³Dàd ɔyow ekpekp a yeji onɔɔ eb ir mamn eke b'akpl Nyam sos em. Ke -li ki dadmn el lawlɛl a e lís ec'ów ɛɔɔɔ, -l'elmn mar eci madyow. Ke -li yegm low yeci ek'akpl a, ⁴yec'ɛtɔɔ ke -li yegm ɔyow oto a onɔɔ el ɛɛel lel el ec'ey ab ec'erur. ⁵-L'el any es ok lisel ek'onɔɔm wiawia, akɔ juma kok lisel amamn, ek'onɔɔ el ɛɛel ec'eluum, yec'ɛtɔɔ ke ɛgɔɔ kaka k'onɔɔm low ɔɔɔ dadm Nyam ec'odad a e lís.

[†] 1.6 yow nyam ɛɛ ec'igɔɔ: odad na Grek em a wel ɔtu eke k'itɔɔn ejec'em dad ɛɛɛ igɔɔ ek'ɛbi yow akp nyam ɛɛ. [†] 1.9 Akr 6 toɔɔ 9: bèbm 1 Timote 3.2-7 ab. [†] 1.10 Jwifel... ek'agɔɔ ek'ubr likr es ab em: ow el Jwifel ek'us Jesu jam, ke sica am erur eke nawrɛ ub esel a fɛɔ k'ubr likr es. [†] 1.12 Odad na el Kret iy e wel b'ɛɔɔn Epimenid ek'el Knɔs baɔɔn iy a ec'odad eke dad (bèbm akr 5 a). Li dad odad na ow ij akpo duw akpo ekɔɔ yen gbuɔ ɛtɔɔ wel ow ew Jesu Krist. [†] 1.15 Fɛɔ el lala: aɔa ow k'ɔdm ke Pól erur eke ki yegm sol eke bi dɛdɔɔn ob ij a. Bèbm 1 Timote 4.3-5 lele Kolɔs 2.16-19 ab.

⁶Ibrm ngbafre oto a yeji él agñ ány es oku low fegñ em. ⁷I obi yeji, ow it eke k'el sɛwl ów amamn kok em. Ij e low yegm a él nawre tasi, óny sos usr. ⁸Ke ñ e sodad ebl a él nyim nyim eke wel k'ónym low dadm ow e lís, yec'etñ ke ey ec'efnu a k'ónym low dadm okm ey af, ke és ók el any.

⁹Ow it eke madu k'óny el ec'es ew esel a ec'elum, ke -n'ónj wel áw el low fegñ em, ke -li k'ónymn odad wel ab. ¹⁰Etñ ow itm eke -li k'iy wel ob kaka fegñ. Kó ow tasi eke -li ki kok a el, ke sɛgñ fegñ -l'elu el ec'agñ amamn eke -l'eel lele el e cɛɛ el ab ab ókm, yec'etñ ke low fegñ em Nyam ey e Sɔg Es eci low yegm a éñn any.

¹¹Mi dad ów amua fegñ anke Nyam elu in e bibm eke bi sɔg agñ fegñ a ókm. ¹²Bibm a bi yegm ey eke si k'igñ ey ec'eb ir ñuj lele wus ec'ów aw ab ab s'elu es, ke s'ótu wus af aña s'ir eb ñuj em óny em, ñeny nyam em lele Nyam ec'es ucu óny em ab. ¹³Nene anake si b'ow s'eku sos em iñn e lɛgñ a eke s'am ómn a, lɛgñ a ek'ey e Sɔg Es Jesu Krist ek'el ey e Nyam ligbel a b'ow ey ókm in ec'anygbel em a. ¹⁴L'irmn in e sel a ey sostiem, yec'etñ ke li sɔg ey low ñuj fegñ em. L'erur eke li ki kok ey s'el bieku ek'in obi l'ayal, agñ ek'el in óny eci, ke sɛgñ fegñ ów amamn kok b'anñ sos em.

¹⁵Low yegm na anake k'elu ókm ñ ec'abusu a ek'etñ ab em, átr agñ sos es oglog énym agñ abr a. Kì yeb el em ec'egñ kaka k'iir'ñ es.

Nawre ub esel ec'es an owr

3 ¹Ókn nawre ub esel a fegñ, ow it eke -li k'is es es ew esel lele abusu esel[†] ab ec'any af, -n'ónj wel ec'elum, ke -n'ónj sos bebñ low mamn fegñ e kok eci. ²-Li ki dadmn low ñuj el lawl e lís, kó -l'el erm es ey ec'agñ, -l'el agñ amamn, ke -l'elu el e frɔɔ el ókm agñ fegñ e lís. ³Gbuñ ke s'úb Jesu nawre a, s'el agñ ek'uwm low kaka any, ónym elum kaka, irm itm es, el low aw lele low e b'iñn sos em ab eci madu etñ s'ir eb low ñuj em lele nyamneyr em ab. Wel b'óny ey e sifn etñ ey ófr em yeji si b'ifanin. ⁴Gbekó Nyam ey e Sɔg Es elu in e sɔrñ ikñ lel in ec'erur ab ab ókm agñ fegñ eci, ⁵etñ li sɔg ey, ow elm ey ec'ów amamn eke si kok a sostiem, kó eke n'ónj ey e sɔrñ ikñ a sostiem. Li sɔg ey mij a eke b'ayal ey s'el agñ owr ab em;[†] etñ ow ec'iri tasi a el: eb ir owr a ek'Abñ Lala b'ónj ey a. ⁶Abñ Lala na, Nyam in ec'erm mamn ab em ómun in es ey af, Jesu Krist ey e Sɔg Es ab ec'af okr a sostiem. ⁷Eben anake in e sɔrñ ikñ ab em, li b'ónj ey s'el nyim nyim in ec'any af, ke ow b'elu ey abusu es s'etñ sel a ek'ónym uwr ke s'am ómn a.

⁸Odad na el odad nawre tasi, etñ m'am erur eke ñeny k'at'ñ es kóko ow e dad ab em, yec'etñ ke agñ a ek'ub Nyam nawre a, át any kok ów amamn mewl em. Na el low akplu etñ el agñ fegñ ec'abu elum. ⁹Gbekó àru ów ek'ónym low yegm a egb es ese: agñ lagñel e mew ec'es óñm,[†] ów esu lele

† 3.1 Rom 13.1; 1 Pier 2.13. † 3.5 Li sɔg ey mij a eke b'ayal ey: èkn Efes 5.26. † 3.9 Èkn 1 Timote 1.4 lel ow ec'akr otar ab ab.

Mois ec'ol a ec'ow es atar owi ab ab. Amua feŋ el ow çfr çfr eke low kaka anm em. ¹⁰Ègŋ yec'eke b'is em bubr owi a, èwar ir akp nyam, sakp yony[†] gbuŋ ke egŋ ikŋ na, kpáb'r es Nyamel e lís. ¹¹Ɖtu eke k'uw any ek'egŋ ikŋ na ejagb ŋuŋ n'am eb. Ètŋ sikpl a eke n'am kok n'im ab em, ow el in sosi eke n'am çbr low.

Ów çm es abal el

¹²Ba mi b'erm Artemas oglog Tisik[†] ow a, àtr sos es ow eŋn'm Nikopolis, aŋke mi bæbm eke mi k'anŋ yogŋ læfr lægŋ iy a. ¹³Ègŋ eb elum Zenas eke jèj ok owi em el egŋ dogŋn es a lel Apolçs[†] ab abu el ec'ejagb us ab em, yec'etŋ ke -li k'onymn ob kaka ec'es abur. ¹⁴Ow akpl eke ey ec'agŋ ek'ub Krist nawre a yeji, ki wewr erm mamn çny, yec'etŋ ke -l'çtu -li kok es abur feŋ eke b'owr el a, ke el ec'eb ir a k'élm çfr çfr.

¹⁵Agŋ a feŋ ek'anŋ em ab a am eŋn'ŋ. Èsŋn ey lawlél a ek'ony çmn nyam coco ey ab a.

Ke Nyam ec'owrç a áŋŋ çny feŋ ab.

[†] 3.10 Matie 18.15-17. [†] 3.12 Tisik: Ob Kok 20.4; Efes 6.21-22; Kolçs 4.7-8.

[†] 3.13 Apolçs: Ob Kok 18.24; 1 Korent 16.12.